

ORHAN KAYA'nın Ardından

Prof. Dr. Ö. Özcan DORA
Dokuz Eylül Üniu Jeo. Müh. Böl.

Sevgili arkadaşını, değerli bilim adamı Prof. Dr. Orhan KAYA'yı 24.05.2002 günü yitirdik. Orhan KAYA'nın ölümüyle Türk ve Dünya jeoloji ailesi» karınca gibi yılmadan çalışan bir işçisini» sürekli özgün fikirler üreten bir bilim adamını ve her 'yönüyle üstün nitelikli bir üyesini kaybetmişin

Orhan KAYA'yı 1967 Ekiminde, Ankara'da Ege Üniversitesi Jeoloji Kürsüsü'ne ek görevle öğretim görevlisi olarak geldiğimde tanıdım. Kendisi doktorasını bitirme aşaması ndaydı ve teziyle ilgili tartışmaları muz sonunda hemen birbirimize ısınmıştık. Daha sonraları onun yeni girdiği petrografi alanında,, DAAD ve Alexander von HUMBOLDT burslarıyla iki yıl kaldığı Heidelberg Üniversitesinde kazandığı deneyim ve bilgilerini, hayranlıkla» takdirle ve biraz da gıpta ile izleyecektim. İstanbul Karboniferi'nin Stratigrafisi üzerine tamamladığı doktorası,, Dünyadaki bu alanda çalışan bilim adamları arasında büyük bir yankı buldu ve bu bilimi adamlarıyla birlikte 1973 yılında "Paleozoic of İstanbul"* adlı kitabı yayınladı, Orhan KAYA'nın genç yaşta elde ettiği bu başarıda kuşkusuz o tarihlerde Kürsü başkanlığımızı yapan Dünyaca ünlü Alman Jeolog Ord.Prof.Dr. Roland Brinkmann'ın destek ve teşvikleri de yadsınmaz.

1970'li yıllarda Orhan KAYA, o güne kadar jeolojide hiç kimsenin göze alamadığı bir konuya el attı. Ofiyolitik karmaşığın da haritalanabileceğini savladı ve 1972 yılında Tavşanlı yöresi Ofiyolit karmaşığını haritalayarak, bu yörenin jeolojik, sorunlarını birkaç makalede bilim dünyasına duyurdu. Karmaşık özerine yaptığı çalışmalar,, konunun kimi uzmanlarınca çok eleştirilse de, kendisinin bu alanda geliştirdiği kuramlar, eminim ki gelecek kuşaklar tarafından sürekli olarak yıllar boyu yeniden ele alınacaktır.

1980'li yıllarda Orhan KAYA'nın özellikle Batı Anadolu'nun Neojen Stratigrafisi ve "Tektoniği üzerine yoğunlaştığını görürüz. TRAO tarafından desteklenen bu çalışmaları, bölgemizin petrol olanaklarının araştırılmasına da yönelikti. Aynı çalışmaların devamını» son yıllarda (1997-1999 arası) Norveç'in devlete ait petrol şirketiyle ortaklaşa yürüttüğü Batı Anadolu'nun genç grabenlerine yönelik projede rastlıyoruz. Bu proje kapsamında, kendisi TPAO'nun aynı konuda çalışan

araştırmacı grubuyla, yeniden bir araya gelme olanağın» bulmuştur.

Orhan KAYA'nın 80% 90'ı ve 2000'li yıllarda sürdürdüğü çalışmalar içinde, Karaburun Triyas Stratigrafisine» Karakaya Karmaşığının çökelim ve Menderes Masifi Pan-Afrilkan metasedimentlerinin jeotektonik ortamına yönelik araştırmalar ağırlık kazanmıştır. Arzideki engin deneyimi nedeniyle» birçok araştırmacı grubu,, bireysel araştırmacı kendisinden yardım isteminde bulunmuş ve hocamıza ortak çalışma önerisi götürmüştür. Orhan KAYA bu istemlerin hemen hemen hepsini» hiçbir karşılık beklemeden,, çok değerli zamanından özveride bulunarak,, güler yüzle yerine getirmiş ve kendisinin doğrudan katkısının bulunmadığı hiçbir ortak yayına girmemiştir. Batı Anadolu'nun Jeolojisiyle ilgili en son bilimsel bulgularının ve yorumlarının yer aldığı sekiz yayını tamamlama aşamasına gelmişken» ne acıdır ki, ömrü buna yetmemiştir... Çok az bir düzenlemeyle tamamlanabilecek olan bu yayınların,, birlikte çalıştığı arkadaşları tarafından sonuçlandırılacağını ümit ediyorum!. Şundan kesinlikle eminim ki» Orhan KAYA Türkiye ve Dünya jeolojisinde bir kilometre taşı olarak yerini alacak ve gelecek kuşaklara esin kaynağı olmaya devam edecektir.

Orhan KAYA törenleri, şatafatlı kutlamaları ve boş konuşmalarla zaman öldürmeyi hiç sevmeydi,. Ancak, bir semineri izlemek» eğitim ve öğretim konularını tartışmak ve saygın birisinin özel gününde bulunmak için kendisine zaman yaratmasını! da çok iyi bilirdi,.. Ödünsüz, ilkelerine çok sıkı bağlı» sarsılmaz iradeli, gerçek bir bilim adamıydı., O nedenle de onun gerçek yüzünü» ince iç dünyasını» dostlarına ve öğrencilerine olan sevecen yaklaşımını,, sanatkar düzeydeki resim yeteneğini ve klasik müzik tutkusunu çok kimse bilirdi. Yaklaşık on yıldan beri, EÜ Fen Fakültesi DEÜ Mühendislik Fakültesi ve HTA Ege Bölge Müdürlüğü ile birlikte, maddi yönden güçsüz köy okullarına giysi ve kitap yardımı kampanyasının liderliğini yapıyordu,.. Bu çerçevede Orhan KAYA» Batı Anadolu'da yüzlerce köy okullunun gönlü zengin gözeticisi, onların başları sıkıştıkça başvurdukları ikinci babalarıydı. 35 yıl kendisinin çok yakınında; olmak ayrıcalığına sahip olduğumdan dolayı çok mutluyum ve kıvançlıyım. O şimdi» son onbeş yıldan beri oturduğu, çok, sevdiği Çiçekli Köyü'nde killi kireçtaşlarından yapılmış mezarında uyuyor. Sevgili oğlunun çok veciz bir biçimde tanımladığı gibi; "o, çok uzun bir arazi gezisine çıktı"...

Sevgili eşi Tanju ve oğlu Deniz'in, akrabalarının, dostlarının» meslektaşlarının» öğrencilerinin ve tüm jeoloji ailesinin başı sağ olsun.

24.06.2002, Bornova